

M.Com(New) Semester - 3 (CBCS) Examination
OCT/NOV-2024 (AS PER SYLLABUS YEAR JUNE-2019)
Advanced Cost & Financial Accounting (Elective (New))

Time: 2:30 Hours

Marks: 70

Instructions:

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

પ્રશ્ન. ૧ નીચેની માહિતી શીતલ મેન્યુફેક્ચરિંગ કંપની લિમિટેડની ઉત્પાદનને માહિતી છે.

(20)

વિગત	2021	2022
વેચાણ રૂ.	400000	480000
કુલ પડતર રૂ.	360000	424000

ગણતરી કરો.

- 1) નફા-જથ્થાનો ગુણોત્તર
 - 2) સ્થિર ખર્ચા
 - 3) જ્યારે વેચાણ ₹ 3,60,000 હોય ત્યારે નફો
 - 4) જ્યારે નુકસાન ₹ 8,000 હોય ત્યારે વેચાણ
 - 5) સમતુલ બિંદુ
 - 6) ₹ 3,00,000 ના વેચાણે સલામતીગાળો
- અથવા

પ્રશ્ન. ૧ સનસાઈન લી. હાલમાં પોતાની 80% ક્ષમતાએ કાર્યરત છે અને બધું ઉત્પાદન સનસેટ લિ. ને પૂરું પાડે છે સનસાઈન લી. પોતાની વસ્તુ રૂપિયા 3,50,000 માં સનસેટ લિ. ને પૂરી પાડે છે. અને વેચાણ પર 20% નફો મેળવે છે. એકમદીઠ પ્રત્યક્ષ પડતર સ્થિર છે.

પરોક્ષ પડતરના અંદાજો નીચે મુજબ છે.

વિગત	80% ક્ષમતા 20000 એકમો	90% ક્ષમતા 22500 એકમો	100% ક્ષમતા 25000 એકમો
ચલિત ખર્ચા રૂ.	60000	67500	75000
અર્ધ ચલિત ખર્ચા રૂ.	25000	27500	30000
સ્થિર ખર્ચ રૂ.	60000	60000	60000

સનસાઈન લી. ને હાલના ઉત્પાદનના 20% જેટલો નિકાસ ઓર્ડર મળે છે. આ માટે વધારાનો પેકિંગ ખર્ચ રૂપિયા 1000 થવાની ધારણા છે.

નિકાસ ઓર્ડર અંગે વસ્તુની કિંમત એવી રીતે નક્કી કરો કે જેથી નિકાસ કિંમત પર 10% નફો મળે.

પ્રશ્ન. ૨ X કંપની સંકલિત હિસાબી પદ્ધતિ રાખે છે. તા. 01-01-2023 ના રોજની નીચે મુજબની બાકીઓ મળે છે (20)

વિગત	ઉધાર રૂ.	જમા રૂ.
નફા નુકસાન ખાતુ	-	16000
માલસામાન ખાતાવહી નિયંત્રણ ખાતુ	9000	-
ચાલુ કામ ખાતાવહી નિયંત્રણ ખાતુ	8500	-
તૈયારમાલ ખાતાવહી નિયંત્રણ ખાતુ	6500	-
બેંક ખાતુ	5000	-
લેણદારો નું ખાતું	-	4000
સ્થિર મિલકતનું ખાતું	27500	-
દેવાદારોનું ખાતું	6000	-

શેરમૂડીનું ખાતું	-	40000
ઘસારાની જોગવાઈ ખાતું	-	2500
	62500	62500

તા.31-12-2023 ના રોજ પૂરા થતા વર્ષના વ્યવહારો નીચે મુજબ છે.

વિગત	ઉધાર રૂ.
મજૂરી (પ્રત્યક્ષ)	43500
મજૂરી (પરોક્ષ)	2500
માલસામાન ખરીદી (ઉધાર)	50000
ઉત્પાદન માટે આપેલ માલ	55000
સમારકામ માટે આપેલ માલ	1000
વર્ષ દરમિયાન તૈયાર માલ (પડતર કિંમતે)	107500
વેચાણ (ઉધાર)	150000
વેચાણ માલની પડતર	110000
ઉત્પાદન પરોક્ષ ખર્ચ ફાળવેલ	24000
ઉત્પાદન પરોક્ષ ખર્ચ ચૂકવેલ	20000
વહીવટી પરોક્ષ ખર્ચ ચૂકવેલ	6000
ચૂકવેલ વેચાણ પરોક્ષ ખર્ચ	7000
લેણદારોને કરેલ ચુકવણી	50500
દેવાદારો પાસેથી મળેલ	145000
મશીનરીનો ઘસારો	650
અગાઉથી ચૂકવેલ ભાડું (ઉત્પાદન પરોક્ષ ખર્ચમાં સમાવેલ)	150

જરૂરી ખાતા અને કાચુ સરવૈયું તૈયાર કરો

અથવા

પ્રશ્ન. ૨ શ્રી નારાયણ કંપની સંકલિત હિસાબી પદ્ધતિ મુજબ ચોપડા રાખે છે તા.01-01-2024 ના રોજ નીચેની બાકીઓ દર્શાવેલ છે.

વિગત	ઉધાર રૂ.	જમા રૂ.
બેંક સિલક	3000	-
સ્ટોક : તૈયાર માલ	4000	-
ચાલુ કામ	6500	-
કાચો માલ	6000	-
દેવાદારો	1000	-
સ્થિર મિલકતો	102000	-
લેણદારો	-	2000
ઘસારાની જોગવાઈ	-	2500
શેરમૂડી ખાતું	-	110000
નફા-નુકસાન ખાતું	-	8000
	122500	122500

વર્ષ દરમિયાનના વ્યવહારો	
માલસામાનની ઉધાર ખરીદી	10000
ઉત્પાદન અંગે આપેલ માલ સામાન : પ્રત્યક્ષ	7000
પરોક્ષ	1000
લેણદારોને ચુકવણી	6000
ચૂકવેલી મજૂરી : પ્રત્યક્ષ	10000
પરોક્ષ	2000
ઉત્પાદન થયેલ તૈયાર માલ	30000
વેચેલા માલની પડતર	32000
વેચાણ	40000
દેવાદારો પાસેથી મળ્યા	35000
કારખાના પરોક્ષ ખર્ચા	6000
વહીવટી પરોક્ષ ખર્ચા	1000
વેચાણ પરોક્ષ ખર્ચા	1000
ઘસારો	500

જરૂરી ખાતાઓ તૈયાર કરો અને 31-12-2024 ના કાયુ સરવૈયું તૈયાર કરો.

પ્રશ્ન. 3 ABC કંપની લિ. ના હિસાબો 01-01-2024 ના રોજ નીચેની બાકીઓ જોવા મળે છે.

(15)

વિગત	ઉધાર રૂ.	જમા રૂ.
માલસામાન ખાતાવહી હવાલાખાતું	105000	-
અર્ધતૈયાર માલ ખાતાવહી હવાલાખાતું	78400	-
તૈયાર માલ ખાતાવહી હવાલાખાતું	55800	-
સામાન્ય ખાતાવહી હવાલાખાતું	-	239200

તા. 31-12-2024 ના રોજ પૂરા થતા વર્ષ દરમિયાન થયેલા વ્યવહારોને લીધે નીચે મુજબની બાકીઓ ઉદભવી:

સ્ટોર્સની ખરીદી	360000
ઉત્પાદન માટે મોકલેલ માલસામાન	393000
ફેક્ટરી મરામત માટે પૂરો પાડેલ માલસામાન વેતન	15000
વેતન	615000
ઉત્પાદકીય વેતન	590000
બિનઉત્પાદકીય વેતન	25000
આવકમાલ ગાડાભાડું	6000
ઉત્પાદન ખાતે લઈ ગયેલ કારખાના પરોક્ષ ખર્ચ	179000
કારખાના પરોક્ષ ખર્ચ	140000
વહીવટી પરોક્ષ ખર્ચ	18000
ઉત્પાદન ખાતે ફાળવેલ વહીવટી પરોક્ષ ખર્ચ	18400
વર્ષ દરમિયાન થયેલ ઉત્પાદન(પડતર કિંમત)	1172000
વેચાયેલ ઉત્પાદન માલ (પડતર કિંમત)	1200000
વેચાણ	1400000
વેચાણ પરોક્ષ ખર્ચ	13400

તા. 31-12-2024 ના રોજ જરૂરી ખાતા અને કાચુ સરવૈયુ તૈયાર કરો

અથવા

પ્રશ્ન. 3 'Z' કંપનીની નીચે આપેલ માહિતી ઉપરથી પડતર ખાતાવહીમાં જરૂરી ખાતા તૈયાર કરો અને તા. 31મી માર્ચ 2024 ના રોજનું કાચું સરવૈયું બનાવો.

તારીખ 01-04-2023 ના રોજની બાકીઓ :

વિગત	ઉધાર રૂ.	જમા રૂ.
માલ સામાન ખાતાવહી નિયંત્રણ ખાતુ	124000	-
ચાલુ કામ ખાતાવહી નિયંત્રણ ખાતુ	62500	-
તૈયાર માલ ખાતાવહી નિયંત્રણ ખાતુ	124000	-
કારખાના પરોક્ષ ખર્ચનું ખાતું	8400	-
વહીવટી પરોક્ષ ખર્ચનું ખાતું	-	12000
વેચાણ વિતરણ પરોક્ષ ખર્ચ ખાતુ	6500	-
સામાન્ય ખાતાવહી નિયંત્રણ ખાતુ	-	313400

તા. 31-03-2024 ના રોજ પૂરા થતા વર્ષ દરમિયાનના વ્યવહારો :

માલ સામાનની ખરીદી	480100
પુરો પાડેલ માલ સામાન:	
જોબ (ઉત્પાદન)	477400
મરામત વિભાગ	41200
વહીવટી ઓફિસ	3400
વેચાણ વિતરણ વિભાગ	7200
પ્રત્યક્ષ મજૂરી	149300
પરોક્ષ મજૂરી	65000
આવક માલ ગાડા ભાડું	8400
કારખાના પરોક્ષ ખર્ચા ચૂકવેલ	242300
કારખાના પરોક્ષ ખર્ચા વસૂલ કરેલ	359100
વહીવટી પરોક્ષ ખર્ચા ચૂકવેલ	74100
વહીવટી પરોક્ષ ખર્ચા ઉત્પાદન ખાતે વસૂલ કરેલ	52900
વહીવટી પરોક્ષ ખર્ચા વેચાણ ખાતે વસૂલ કરેલ	14800
વેચાણ વિતરણ પરોક્ષ ખર્ચા ચૂકવેલ	64200
વેચાણ વિતરણ પરોક્ષ ખર્ચા વસૂલ કરેલ	82000
તૈયાર માલનું ઉત્પાદન	958400
તૈયાર માલનું વેચાણ (પડતર કિંમત)	977300
માલનું વેચાણ (વેચાણ કિંમત)	1243000

પ્રશ્ન. 4 ટૂંક નોંધ લખો. (કોઈ પણ ત્રણ)

(15)

- 1) બેલેન્સ સ્કોર કાર્ડ
- 2) બેન્ચ માર્કિંગ
- 3) સમાન પડતર પદ્ધતિ
- 4) આંતરપેઢી તુલના
- 5) સમાન પડતર પદ્ધતિનું મહત્વ
- 6) આંતરપેઢી તુલનાનું મહત્વ

ENGLISH VERSION

Que.1 Following information for the production of the Shital manufacturing."

(20)

Particulars	2021	2022
Sales Rs.	400000	480000
Total Cost Rs.	360000	424000

Cloistered

- 1) P.V. Ratio
- 2) fixed expenses
- 3) profit, when sales is Rs. 360000
- 4) sales, when loss is Rs. 8000
- 5) Break Even Point
- 6) Margin of safety, when Actual sale is Rs. 300000.

OR

Que.1 Sunshine Ltd, at present operating its plant at 80% Capacity to manufacture a product only to meet the demand of sunset Ltd. Sunshine Ltd supplies the product for Rs. 350000 and earn profit of 20%, on sales, Direct cost per unit is constant.

The indirect Cost estimated as under:

particulars	80%, capacity 20000 units	90%, capacity 22500 units	100%, capacity 25000 units
Variable cost Rs.	60,000	67,500	75,000
semi variable cost Rs.	25000	27500	30000
Fixed cost Rs.	60000	60000	60000

Sunshine Ltd. received an export order for the product equal to 20%. of its present operating Capacity, Additional packing charges will be Rs.1000 for the order.

Determine the price of export order to give a profit margin of 10% on export price.

Que.2 'X' company Keeps its accounts according to integrated accounting system, following Balances as on Dt. 01-01-2023 are available! (20)

particulars	Debit (Rs.)	Credit (Rs.)
Profit and loss account	-	16000
material ledger control A/C	9000	-
work in progress Ledger control A/C	8500	-
Finished goods ledger control A/C	6500	-
Bank Account	5000	-
creditors Account	-	4000
Fixed Assets Account	27500	-
Debtors Account	6000	-
Share capital Account	-	40000
Provision for Depreciation A/c	-	2500
	62500	62500

Transaction during the year ended 31-12-2023 are as follows:

Wages (Direct)	43500
Wages (Indirect)	2500
Raw material purchased (Debit)	50000
Raw material issued to production department	55000
Raw material Issued for maintenance	1000
Cost of finished good during the year (cost price).	107500
Sales (Debit)	150000
Cost of goods sold	110000
production overhead recovered	24000
Production overhead paid	20000
Administrative overhead paid	6000
selling overhead paid	7000
Paid to creditors	50500
Received from Debtors	145000
Depreciation of machinery	650
Rent paid in Advances (included in production overhead)	150

Prepare necessary Accounts and Trial balance.

OR

Que.2 Shree Narayan company keeps its accounts according to integrated accounting system. Following Ledger balance as on Dt. 1.1. 2024 are there,

particulars	Debit (Rs.)	Credit (Rs.)
Bank balance	3000	-
stock: Finished goods	4000	-
work in progress	6500	-
Raw material	6000	-
Debtors	1000	-
fixed Assets	10200	-
creditors	-	2000
Provision for Depreciation	-	2500
share capital A/C	-	110000
Profit and Loss A/c	-	8000
	122500	122500

Transactions During the year:

material purchase on debit	10000
material issued to the production dept.: Direct	7000
Indirect	1000
Paid to the creditors	6000
wages paid: Direct	10000
Indirect	2000
Finished goods production	30000
Finished goods sold (cost price)	32000
Sales	40000
Receipt from Debtor	35000
Production overhead	6000
office overhead	1000
selling overhead	1000
Depreciation	500

Prepare necessary A/c and trial balance as on Dt. 31-12-2024

Que.3 Following balances of ABC company Ltd as on 01-01-2024 are available

(15)

particulars	Debit (Rs.)	Credit (Rs.)
material Ledger Adj. A/C	105000	-
semi finished goods ledger Adj. A/C	78400	-
Finished goods Ledger Adj. A/C	55800	-
General Ledger Adj. A/c	-	239200

Following balances created due to transaction of the year ended 31-12- 2024.

purchases of stores	360000
material provided to the production	393000
material provided for factory maintenance	15000
wages	615000
productive wage	590000
un productive wage	25000
carriage inward	6000
factory o/h charged to the production	179000
Factory overhead	140000
office over head	18000
office overhead charged to the production	18400
production during the years (cost price)	1172000
Production sold (cost price)	1200000
Sales	1400000
selling overhead	13400

Prepare necessary Ledger Accounts and trial balance as on Dt. 31-12- 2024.

OR

Que.3 with the help of following information of 'Z' company prepare necessary Ledger Accounts in cost ledger and prepare trial balance as on 31st march 2024.

Balances as on 1-4-2023

particulars	Debit (Rs.)	Credit (Rs.)
material ledger control A/C	124000	-
work in progress Ledger control A/C	62500	-
Finished goods ledger control A/C	124000	-
Factory overhead A/C	8400	-
Administrative overhead A/C	-	12000
selling-distribution overhead A/C	6500	-
General Ledger cont. A/C	-	313400

Transaction during year ended 31-03-2024 are as follow.

purchase of Raw material	480100
Raw material provided to:	
Job (production)	477400
Maintenance dept	41200
Administrative Office	3400
Selling & dist. dept.	7200
Direct wages	149300
Indirect wages	65000
carriage inward	8400
production overhead paid	242300
production overhead charged to the production	359100
Administrative overhead paid	74100
Administrative overhead charged to the production	52900
Administrative overhead charged to the sales	14800
selling & distribution overhead paid	64200
selling & distribution overhead recovered	82000
production of finished goods	958400
Sales of finished goods (cost price)	977300
Sales of Finished goods (selling price)	1243000

Que.4 Write short Notes (Any three)

(15)

- 1) Balance score card
- 2) Bench marking
- 3) Uniform costing
- 4) Inter-firm comparison
- 5) Important of uniform costing
- 6) Important of Inter-firm comparison
